

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

nawczy, poruczając mu powołanie do życia od powiedniej, na umówionych zasadach opartej instytucji. Sprawa wydawała się tem pilniejszą, że właśnie wówczas znajdowaliśmy się w okresie nowej gorączki brazylijskiej, która stanowczo domagała się poświęcenia jej nietylko uwagi, ale i przecznej bacności, aby tysiące, może nawet dziesiątki tysięcy naszych wychodźców, wspaniałych, ponętymi widokami zarobków i znaczną agitacją, uchronić od możliwego wyjazdu i ciężkich strat.

Równocześnie wymagała poważnego zastanowienia się bardzo żywo zajmująca opinie publiczną sprawa odciążenia naszego wychodźstwa sezonowego robotników rolnych od Niemiec, a skierowania tego prądu ku Danii, Francji i innym otwierającym się, a mało jeszcze znanym, terenom czasowej emigracji.

Komitet wykonawczy, o którym wyżej wspomnieliśmy, wziął się rąco do dzieła i niebawem już miało być powołane do życia odpowiednie towarzystwo, mające z góry zapewnić pomoc parowemu społeczeństwu, jak ze strony władz krajowych, które odrazu zrozumiały doniosłość nowej, a tak potrzebnej w naszych stosunkach instytucji. Niestety mniej zrozumienia dla tej sprawy znalazło się w tut. sądzie handlowym, gdzie zarejestrowanie firmy natrafia na nieprzewidywane trudności, przez co zorganizowanie towarzystwa opóźnione zostało o kilka miesięcy. Ostatecznie jednak i te trudności udało się pokonać, tak, że dziś powstaniu organizacji, do której ogół nasz słusznie wielką przywiązuje wagę, nic już więcej nie stoi na przeszkodzie.

Według zatwierdzonych już statutów, będzie to stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, a siedzibą jego będzie Lwów. Jako zadanie stowarzyszenia określa § 2 statutu: podniesienie zarobku i gospodarstwa swych członków przez udzielenie im pomocy w interesach, wynikłych z powodu ich wyjazdu czasowego lub stałego z kraju i wradze ich powrotu do kraju, a w szczególności:

- 1) utrzymanie biur informacyjnych dla osób, udających się w celach zarobkowych lub przesiedlających na obczyźnie,
- 2) utrzymanie biur pośrednictwa pracy dla wychodźców,
- 3) utrzymanie biur porady prawnej dla wychodźców oraz biur statystycznego,
- 4) pośrednictwo w nabywaniu kart okrętowych, ewentualnie sprzedaż tychże,
- 5) wymiana pieniędzy oraz pośrednictwo w przesianiu pieniędzy z kraju zagranicę i na odwrót,
- 6) pośrednictwo przy sprzedaży i kupnie nieruchomości (gospodarstw rolnych i domów) dla wychodźców, przesiadających się na obczyźnie, względnie powracających do kraju;
- 7) kolonizacja w okolicach, dokąd kieruje się stale wychodźstwo polskie,
- 8) zaopatrzenie wychodźców po najniższych cenach w przedmioty potrzebne do podróży, w narzędzia pracy i asonasa,
- 9) wydawanie czasopisma poświęconego sprawom polskiego wychodźstwa,
- 10) zaopatrzenie większych grup wychodźców w inteligentnych przewodników,
- 11) pośrednictwo w nawiązywaniu i utrzymaniu stosunków handlowych pomiędzy wychodźstwem a krajem ojczystym,
- 12) utrzymywanie własnych agencji w miejscowościach, w których najbardziej skupia się polskie wychodźstwo, oraz głównych miastach portowych i stacjach granicznych,
- 13) udzielanie zaliczek i zaliczenie wszystkich interesów pieniężnych wychodźców,
- 14) pośrednictwo we wszystkich sprawach asekuracyjnych.

Zadania — jak widzimy — bardzo poważne i dające szerokie pole do pracy. Od sposobu jej przeprowadzenia, a głównie od osób, które staną na czele młodej instytucji, zależeć będzie jej dalszy rozwój i suma korzyści, jakie ona przynieść może krajowi. O ile nam wiadomo, zainteresowanie „Polskiem Towarzystwem emigracyjnym” w szerokiej kołach naszego społeczeństwa jest już dziś znaczne, a niewątpliwie jeszcze bardziej wzrośnie po ukształtowaniu się jego zarządu co ma nastąpić w najbliższych czasach.

Kronika miejska.

Pożegnania kompanii Białostockiej. Wczoraj po południu opuściła klasztor Jaanogórski kompania z Białostoku, odprowadzona przez częstochowian z niebawiałą uroczystością i przepięknie. Przed wyjściem z kaplicy M. B. Częstochowskiej, chor. odśpiewał modlitwę, że gwałtowny obraz.

bractwa i cechy, ze swemi chorągiewkami oraz orkiestry, aby odprowadzić kompanię na dworzec kolejowy; cechy nawiązywały się w należytym porządku, a mianowicie: piekarzy, rzeźników, stolarzy, ślodarzy, bednarzy, glusarzy, murarzy, malarzy, kowali, szewców, czeladników malarskich, nadto powiały dwie chorągwie z fabryki „Wulkan”, dwie z kościółka pp. Marjawickiego, z kościoła „p. św. Zygmunta, bractwa serca Jezusowego, i wiele innych.

Kompanii towarzyszył tysiączny tłum Częstochowian, aby ją uczcić, za przybycie z tak dalekich stron; kompania w uroczystym nastroju przy odgłosie trzech orkiestr z fabryki „Wulkan” i Zawiercia, które przybyły na Jasną Górę zatrzymała się przy figurze św. Prokopa gdzie mową pożegnalną wygłosił O. Pius.

Kompania kroczyła ulicami naszego miasta, zapełniając tysiącznym tłumem „Aleje oraz ul. Teatralną.

Przy pożegnaniu intcjatora kompanii, ks. Dudzińskiego oraz wszystkich pątników obesypano kwieciem, księdzu zaś wręczono kilka bukietów żywych kwiatów, nadto ubrane po krakowskiu panny Szymańskie wyczerzyły ks. Dudzińskiemu wspaniałe bukiet z róż przesyłany wstęga.

Przez całą drogę przygrywały trzy orkiestry na przemian, dziewczynki przybrane w biel stały duchowieństwu grozę kwiatami, nadto z balkonów sypano kwiaty.

Na dworcu pątników oczekiwali dwa pociągi spacjielne. Dodac należy, że obywateli nasi ofiarowali żegnającym pątnikom białostockim wędliny, cukier, pieczywo, herbatę i t. d.

Zegnano się przy dźwiękach pieśni religijnych, unosząc zobopólne wrażenia nader podniosłe i mile.

Pierwsza Komunia św. Dziś w kościele św. Zygmunta przystąpiło 200 chłopców do pierwszej Komunii św. których przez dwa miesiące przygotowywał ks. J. Zaborski. W środę zaś następnego tygodnia przystąpią dziewczęta, przygotowane przez ks. J. Meźnickiego.

Uroczystość Bożego Ciała. Zwyczajem starodawnym w samo święto o godz. 11 r. odprawia się najświętsze nabożeństwo w kościele św. Zygmunta, poczem rozwinię się wspaniały pochód po ulicach naszego miasta z Najświętszym Sakramentem. Celebrować będzie ks. prałat M. Lorentowicz, w asystencji wszystkich duchowieństwa naszego miasta. W procesji wezmą udział wszystkie organizacje religijne, cechy, chorągiew wszystkich robotników fabrycznych itp. Przygrywać będzie orkiestra z fabryki „Wulkan”.

Otarze, przed którymi odśpiewane będą ewangelje i chorały pienia religijne, przybieżrze przy domu p. Tomezkiego w I alei, każe wiekie stowarzyszenie robotnicze, przy domu p. Lagnera w I Alei stowarzyszenie rzemieślników i przemysłowców pod wezwaniem s. Rodziny — na rogu ulicy Teatralnej i II Alei pracownicy firmy „Sarkewicz” — czwartego wieczora, ustawi p. Plicenes przy swym własnym domu w Alei II. Nadto wzmiosą otarze pp. Rajscze przy składzie apt. p. Orła w III Alei, Włodarski w II Alei, Ruciński w III Alei, Edw. Piłarski przy domu p. Knopta III Aleja.

Olbrzymie tłumy pobożnych podążą z tą procesją, która zwykle jest najokazalszą manifestacją żywej wiary wszystkich narodów katolickich.

Ruch pątniczy. Na Jasną Górę przybyły kompanie następujące:

— Z gub. warszawskiej pow. grócieckiego parafji Warka osób 130 przew. Antoni Kuczyński.

— Z gub. radomskiej pow. kozienickiego parafji Macyna osób 130 przew. Ludwik Kaciorek.

Kompanja dziecięca. Miasto nasze gościło wczoraj w swych murach przeszło 1000 dzieci, ze szkół w Zawierciu i okolicy, które pod wodzą ks. Zietyry i nauczycieli zwiedzało Jasną Górę i nasze miasto.

Sprawozdanie z zabawy „dla dzieci” urządzonej staraniem Towarzystwa szerzenia wiedzy, w dniu 8 b. m., według nadestanych nam danych przedstawia się jak następuje:

Przychodu było 254 rb. 80 k. Wydatków 132 rb. 75 k. Czystego syssku otrzymano 122 rb. 5. kop.

Kradzież. We wsi Rędziny gminy Moskarzew nieznani złoczyńcy skradli z pastwiska konia (wartości rb. 50).

Zestanie. Z rozporządzenia władz administracyjnych mieszkaniec gm. Kamyk, Szaja Miska, został skazany na wyjazd z granic Królestwa Polskiego na czas stanu wojennego i osiedlenie się w Cesarstwie. Miska wybrał sobie Włocławek, gdzie został wysłany.

Pożar. We wsi Czerpy-las gminy Grabówka u Karola Krygiera wszczął się pożar od którego spalił się dom mieszkalny wraz z siołką.

Straty wynoszą około 350 rb. Pożar prawdopodobnie wyjdki od zapalenia się sadzy.

Z Będzina.

Skutki wawoli. Dwuch chłopców lat około dziesięciu, zamieszkałych na Ksawerze przywłaszczono sobie kilka funtów prochu, aby dla zabawy dokonać wybuchu. Skradziony proch zawinieli w papier, ściągając sznurkiem i podpalił. Skutki były fatalne. Jednemu z nich siła wybuchu pokałeczyla w straszny sposób twarz i od płomienia zajęto się na nim ubranie. Na szczęście ełtopiec na tyle miał przytomności, iż pobiegł do płynącej w pobliżu czarnej Przemszy i rzucił się do wody. Drugi chłopiec wyszedł z lekkim poparzeniem z całej tej lekkomyślnej zabawy.

Z Zawiercia.

„Czerwówka”. W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w parku Huldczyńskiego zabawa p. n. „Czerwówka” urozmaicona walką kwiatową, śpiewami, monologami kupletami, muzyką tańcami, popisami gimnastycznymi, kinematografem, ogniami bengalskimi itd. Nadto ustawione będą piękne namioty z bufetami, cukiernią, który obsługiwany będzie publiczność. Dwie orkiestry grać będą w ciągu całej zabawy. Bilety z kuponami na przedstawienie kinematograficzne po kop. 40 do 20 b. m. są do nabycia w księgarni p. Hubickiej i w cukierniach pp. Zawiercia, w Częstochowie zaś w cukierniach pp. Jackowskiego, Rudzkiego oraz w sklepie p. Wilkoszewskiego w dzień zabawy przy wejściu.

Z Sosnowca.

Stowarzyszenie Handlowców. Zarząd Stowarzyszenia, Wzajemnej Pomocy pracowników handlowych i przemysłowych w Sosnowcu przypomnia swym członkom, iż ogólne zebranie członków w drugim — ostatecznym terminie odbędzie się dnia 18 b. m. we czwartek o godzinie 3 po poł. w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Starososnowieckiej № 10.

Jak doniesiło w pierwsze zebranie z powodu przybycia zaledwie trzydziestu kilku członków na ogólną liczbę 450 musiano być odwołane. Spodziewać się należy, że tym razem członkowie pierwszy błąd naprawią i przybędą gromadnie na zebranie, które ma rozstrzygnąć, czy Stowarzyszenie będzie dalej istnieć czy też będzie rozwiązane.

Przyjazd generał-gubernatora. Wczoraj o godzinie dziesiątej nadto przybył do Sosnowca czasowy wojenny generał-gubernator piotrkowski Kaznakow w towarzystwie naczelnika powiatu bar. Mirbacha.

Chrześcijańskie zakłady fryzjerskie w dzień Bożego Ciała otwarte będą tylko do godziny 11 w południe.

Z Warszawy.

Pamięć Malczewskiego. Wczoraj po ósmdziestciu latach Warszawa uczciła jednego z największych poetów naszych Antoniego Malczewskiego, przez umieszczenie marmurowej tablicy w domu № 3 przy ulicy Elektothalnej.

Napis na tablicy umieszczonej na froncie domu wyżej pierwszego piętra opiewa:

„Tu mieszkał i zmarł w dniu 2 maja 1826 r. Antoni Malczewski, autor „Mazurki”.

Poświęcenia w obecności szczupłego względnie grona dopelnit ks. redaktor Skimborowicz, bratanek s. p. Hipolita, który swego czasu ufundował pomnik grobowy poecie na Powązkach.

Różne.

Giełda zjazd w Rowlu. Spotkanie Monarchów w Rowlu zostało wyzyskane przez graczy giełdowych w Moskwiu, którzy zakupili walorów na 20 przeszło milionów rubli, licząc na znaczną zwyżkę. Kupowano głównie rentę państwową.

Zrytowany poseł. Przed kilku dniami, poseł Żabkow wygłosił w Dumie półtorogodzinną mowę o... węgla. Mowa była arcygodna i zadna z gazet stołecznych jej nie drukowała.

To dotknęło mówcę i postanowił osobiście dochodzić... swej krzywdy. Zażądał od jednej z redakcji, ażeby mową podała w swym dzienniku, ale redaktor odmówił. Wtedy poseł zagroził, iż zwróci się do prezydium Dumy i do Biura pras, a wreszcie i do... ministra spraw wewnętrznych.

Oczywiście, nic nie wskórał.

Wychodźstwo żydów. W ciągu kwietnia r. b. do Nowego Jorku przybyło 2,920 wychodźców — żydów, z których 2,272 wyemigrowało z Rusji, 320 — z Austrii, 126 — z Węgier, 158 — z Rumunii, 25 — z Anglii, 3 — z Turcji, wreszcie 8 — z Niemiec.

W roku zeszłym w ciągu kwietnia przy-
było do Nowego Jorku 3,215 wychodźców —
żydów, z których 1,224 pozostało w Nowym
Jorku, 796 zaś rozproszyło się po rozmaitych
miastach w Stanach Zjednoczonych.

Pożar w Dymburgu. Do Warszawy nade-
szła wiadomość o wielkim pożarze, jaki wybu-
chnął nocy ubiegłej w Dymburgu. Ogień
wzszął się w śródmieściu i rozszerzył na ca-
łą dzielnicę. Do wieczora około 800 domów
stało się pastwą płomieni. Wezwano na po-
moc straż ogniową z Wilna i miast sąsied-
nich.

Sensacyjna wiadomość. Gazeta „Ranniej-
e Utro” ogłasza w ostatnim numerze sensacyjną
wiadomość, że pracownicy Dumy Państwowej,
w osobach Puryżkiewicza, Zamysłowskiego i
Saszkowa, postanowili zwrócić uwagę publicz-
ną na petersburski Instytut techniczny i zde-
maskować jego działalność rewolucyjną.

Pojedynek? W Petersburgu krąży po-
głoska, że poseł Nisselowicz wyzwiał na poje-
dynek Markowa II za jego obraźliwą względem
żydów mowę w Dumie podczas rozpraw nad
budżetem ministerjum wojny.

Więźnia warszawskie. W „Rzecz” znaj-
dujemy następującą korespondencję z War-
szawy:

Warszawscy więźniowie polityczni, którzy
dotychczas trzymani byli w Modlinie, przewie-
żeni zostali do Warszawy. Wskutek tego
panująca w więzieniach warszawskich cie-
snota jeszcze się wzmożyła. Więźniów trzymają
po 5—6 dni w aresztach policyjnych, po cyr-
kułach, w „ochranie”, zanim znajdą dla nich
miejsce w więzieniu. Położenie tych więźniów
jest nieznośne: trzymani są oaj w celach—klat-
kach po 20—80 osób w każdej; w celach nie-
ma pościeli; są one tak ciasne, że więźniowie
nie są w stanie położyć się nawet na podłodze.
Ponieważ niema ławek, więźniowie zatem mo-
gą tylko stać, lub siedzieć na ziemi. Ciepłej
strawy więźniowie nie otrzymują, wzamian za
co dostają na wyżywienie po 9 kop. dziennie.
W ratuszu, gdzie jest miejsce na 180 więź-
niów, obecnie przebywa 500. Na Pawiaku za-
mieszkuje 800—800. W fortach przebywa obecnie
więcej niż 1,200. Na Pawiaku są więźniowie,
którzy po 8—10 miesięcy czekają na śledztwo,
widzenia otrzymują z wielkim trudem, poży-
wienie z miasta — zaledwie raz na dwa ty-
godnie.

Z Dumy Państwowej.

(Telegram Agencji Petersburskiej).

Petersburg, 12-go.

Posiedzenie zaczyna się o godzinie 11-ej
m. 16.

Przewodniczy Chomiakow.

W loży ministrów minister oświaty. Po
ogłoszeniu spraw bieżących przez komunikuje
o utworzeniu się z posród członków Rady pań-
stwa komisji pojedynczej dla rozważania we-
spół z taką komisją Dumy w kwestji spornych,
dotyczących budżetu, przy czym przez zazna-
cza, że komisja taka z posród Dumy wybrana
będzie na następnem posiedzeniu.

Na porządku dziennym referat komisji
sprawie oświaty ludowej. Referent Kapustin
komunikuje, że ministerjum oświaty cofnęło
projekt prawa dla dokonania w nim niektórych
poprawek.

Komisja znalazła w nich, że zupełna swo-
boda akademicka została ograniczona przez
kontrolę rządową. Według zdania komisji tak-
kie zmiany nie wywołały konieczności.

Wyjaśnien udziału minister oświaty, mo-
wę jego (która podamy w n-rze następnym)
przyjmując oklaskiem prawicą.

Kamienskijski oświadcza, że według zdania
frakcji 30 października programy poszczególnych
wykładów nie powinny być dawane do zakwery-
fikowania kuraatorów.

Przewodniczy bar. Mejen-
dorf.

Sokołow II jest zdania, że ministerjum
poprawkami spacylo tekst projektu prawa.

Pa mowie Maklakowa zabiera głos Pu-
ryżkiewicz, który oświadcza, że nabiera przekonania,
iż nastąpi spokój w uniwersytetach,
jest atoli zdania, że projekty ministerjum są
za blade w sensie ochrony porządku.

Telegramy.

Z Zabójstwa.

Pirata, 16 TAP. W osadzie Chorodysz-
cze został zabity urładnik, usiłujący zapobiedz
ucieczce deportowanych administracyjnie
władzom. Aresztowano sześć osób podejrz-
anych o współudział w zabójstwie.

Smoleńsk, 16 TAP. W powiecie llini-
skim dwaj rabusie przy aresztowaniu ich oka-
zali opór zbrojny i zranili lekko urładnika, o-
raz zabili właściciela domu. Podczas po-
ścigu jeden z rabusiów zastrzelił się, drugiego
aresztowano.

Powołanie konsula.

Podwołoczyska, 16 wł. Dzisiejszym po-
ciagiem pociągów wyjechał żąd konsul an-
gielski w Teheranie, w towarzystwie z urzęd-
nikami angielskimi, w podróży z Teheranu do
Londynu, dokąd zostali powołani przez rząd
angielski.

Kongres P. P. S. D.

Kraków, 16 wł. W dalszym ciągu kon-
gres partji socjalno-demokratycznej obradował
nad referatem o organizacji. Zabierało głos
24 mowców, między nimi poseł Daszyński,
dr. Kluszyński, dr. Bobrowski.

Następnie wygłosili referaty: poseł inż.
Moraczewski: „O drożyźnie”, red. Reger: „O
konsumach”.

Brylantowe bezrobocie.

Rotterdam 16 wł. Położenie w amster-
damskim przemyśle djamentowym staje się
z każdym tygodniem gorsze. Przeszło 4,000
bezrobotnych należąca do zarząd związku ro-
botników djamentowych, aby rozdzielił między
nich ostanki skarbu bojowego dawniej tak
kwitnącego związku, około pół miliona fran-
ków. Zarząd próbował najpierw utworzenia ko-
mitetu wpływowych osób celem urządzenia
składek, ale nie znalazł poparcia, ponieważ ro-
botnicy djamentowi za swych dobrych czasów
nie odznaczali się wcale dobrymi obyczajami.
Zarząd świętuje obecnie członków na naradę,
co począć z resztą skarbu bojowego. Skoro
uchwala rozdział, co nie ulega prawie wątpli-
wości, w takim razie zarząd wyda na siebie
wyrok śmierci. Związek robotników djamen-
towych, który od 10 lat był najpotężniejszą or-
ganizacją robotniczą w Holandji, zmuszal pra-
codawców do dawania coraz korzystniejszych
warunków pracy.

Berlin wł. „Köln. Ztg” w ostry sposób potępia
stanowisko odłamu prasy, która narobiła wiele krzy-
ku z powodu powstania jakoby nowego trójprzy-
mierza z pominięciem Niemiec.

Rosja rządowa, czytamy, niema zamiaru
wejść na drogę, mogącą ją zaprowadzić do bardzo
przykrych rezultatów, Niemcy zaś mogą z zupełnym
spokojem oczekiwać burzy, którą pragną spowodo-
wać liczni ich wrogowie, odpowiedzialność jednak
za skutki nie spadnie na politykę niemiecką.

W sprawie macedońskiej też samo pismo po-
daje: Niemcy powinny pilnie baczyć, jakie zajmie
stanowisko w tej kwestji sprzymierzeniec ich Au-
strja; rząd niemiecki musi popierać stanowisko
rządu nadnauńskiego, jeżeli on będzie zmuszony
protestować w tak ważnej dla siebie kwestji.

„Frankl. Zeit” pisze: sprawa macedońska to
nie tylko kwestja bytu ludności tam zamieszkałej,
lecz wprost zatraca o istnieniu Turcji w Eu-
ropie.

Na zakończenie dziennik podkreśla hojność
króla Edwarda dla Rosji, i zwraca uwagę, że wo-
jowniczy nastroj w okrogach pogranicznych jest
najprawdopodobniej potrzymany nadzieją czyn-
nego poparcia przez Anglię; w Rosji bardzo roz-
powszechnione jest przekonanie, że za plecami Tur-
cji stoi armja niemiecka.

Odpowiedzi Redakcji.

Członkowi zarządu. List Sz. Pana wydruku-
jemy, o ile go pan zredaguje w tonie przy-
zwoltszym i podpisze pełnym nazwiskiem.

**Autorowi dramatu p. t. „Zemsta lodozer-
cy”.** Uprzejmy list pański otrzymaliśmy, a od-
powiedź na postawione w nim pytania znajdzie
pan w bajce Kraskiego. „Pytał głupi mądrego,
na co rozum zda się itd.” Radzimy prze-
czytać. Na tem miejscu zwrócimy tylko uwagę,
że mylnie nazywa pan artykuł w n-rze środo-
wym „Gońca” krytyką, użyliśmy w nim
bowiem tylko wyrazu „krytyka” przy któ-
rym nb. obstawiamy nadaj, „krytyka” zaś podo-
bnego, jak pański „dramat” utworu należy do
psychiatrów.

Panu L. L. Drwimy sobie z pańskich po-
grózek. Nie wydrukujemy.

Pani W. C-n. Kwestja wiadoma porusza-
liśmy. Jestto istotnie rzecz bardzo ważna. Przy
spobności wrócimy do niej.

P. Jozefowi Ruchmatow. Zeby pan raz
już przestał zamęczać nas swojemi „poezjami”
drukujemy wyjątek z pańskiego poematu „No-
wa moda”. Oto on: Jagus „czerwona bluzka,
korale i kapelusze modny wdział, słowem nie
znać było wcale, że się chłopka tak ubrała;
psst, Jagus jaka z siebie pań, a niechaj cię
kłaśnie wpa, psykał tak wadpanicz na niej,

nijaki Marcin chłop z chłopa” i t.d.
Zedwołony pan? Nie wydrukujemy go
jak pan żąda nietylko bez wynagrodzenia, ale
nawet za dopłatą!

Tabela nieurzędowa

wygranych w ciągnięciu 5 kl. 190 lot. klas.
Królestwa Polskiego.

Dnia 18 czerwca 1908 r., jako w 3 dniu
ciągnięcia wyszły następujące główne wygrane:

Rubli 15,000 Nr. 1488.
Rubli 8,000 Nr. 17215.
Rubli 4,000 Nr. 523 16262 19862.
Rubli 2,000 Nr. 1862 19122.
Po rubli 1,000 Nr.:
3361 11286 12697 16762 17729 19239.
Po rubli 400 Nr.:
692 1368 2388 2868 10706 12038 12500
21980.

Po rubli 200 Nr.:
1298 2496 4860 7426 7715 8565 18449
17867 17878 18141 20513.

Po rubli 100 Nr.:
14700 14732 4158 5615 6505 6789 8659 8866
10520 11100 13264 18268 18587 13885 14614
15686 16408 16670 19000 19160 19426 19711
21029 21173 22509.

Po rubli 80 Nr.:
18 40 53 98 158 262 76 89 378 410 25
67 516 26 30 44 622 47 52 61 738 802 75 909
24 98.

1081 107 34 69 200 67 70 321 405 10 36
53 60 69 92 559 62 99 612 85 765 93 834 86
91 929 59.

2019 73 106 7 59 62 95 216 19 61 69 76
78 342 81 405 26 59 506 616 36 750 59 891
923 58 78.

3014 26 42 65 90 105 44 48 58 91 200
44 328 41 42 78 413 21 51 514 86 79 645 47
52 78 740 46 62 63 808 17 55 90 937.

4054 59 173 351 77 98 15 079 581 641
42 709 22 85 864 900 17 21 90.

5007 15 99 65 107 8 14 69 91 206 9 59
63 815 20 64 79 91 405 22 59 54 55 61 525
82 95 626 71 717 45 68 67 8 928 24 42.

6061 117 38 88 295 317 45 65 434 82
584 21 609 42 708 46 68 69 87 819 49 64 75
941 48 49 56 78.

7025 53 84 157 74 220 68 889 414 512
624 29 42 46 81 738 57 66 80 805 79 900
5 18 34 41 45 73.

8060 127 47 96 273 88 855 472 79 501 25
80 90 626 99 706 13 20 54 806 13 23 35 940
57 69 78 91.

9026 87 120 24 48 212 98 320 82 485 40
49 524 40 54 628 42 46 68 717 805 29 67 68
76 913 31 35 56.

10053 54 74 155 87 228 26 41 66 77 841
69 73 403 46 566 58 71 649 83 791 851 68
903 96.

11082 115 201 69 75 86 318 23 452 508
9 21 52 91 610 21 57 63 71 75 82 742 59 72
807 66 68 74 957.

12025 26 69 97 180 217 52 408 4 511 16
75 602 32 77 81 701 47 54 95 822 78 85 909
10 55.

18001 25 73 78 164 85 231 412 21 40 41
67 648 99 753 877 908 11 44 64.

14053 152 80 82 206 10 15 74 301 8 428
56 51 2 85 45 55 622 25 35 700 75 87 805 9
71 88.

15023 118 17 30 39 70 205 16 25 58 849
475 77 552 85 88 627 44 65 738 93 802 4 37
92 97 965 95.

16055 289 57 58 326 68 415 19 536 99
629 57 92 710 11 52 812 72 903 14 25 57 64
73 82.

17012 29 126 91 203 26 82 316 29 417
51 512 26 36 62 644 65 93 708 50 68 812 23.
18017 71 154 64 74 258 270 800 80 468
76 82 512 22 32 67 615 79 714 16 868.

19035 194 214 22 42 83 392 435 38 42
531 630 70 708 81 54 816 18 76 990.

20004 17 41 76 111 73 94 212 888 97 98
404 44 57 501 6 57 82 57 60 63 76 710 15
45 53 66 96 836 62 80 936 87.

21022 148 63 93 19 87 74 82 339 58 69
428 19 22 96 512 42 619 88 780 70 74 888 80
935 81 87.

22063 129 54 88 200 38 70 99 330 68 88
92 435 581 600 79 709 712 18 34 88 86 800 4 9
19 95 96 902.

23000 6 64 97 109 24 67 217 51 61 332
66 93 446 53 60 68.

Fabryka wyrobów kościelnych egzystująca od 1871 roku.

1370

Edward Romanowicz

Ma zawieszony na składzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrób i nie płaci administracji ani lokalu: obrazy, feretrony, chorągwie, sztandary, ornaty, kopy, baldachymy, krzyże, lampy, zyrandole, lichtarze, materje, medalliki, obrazki i t. p. Buduje **ofortarze** nowe i stare **pozłata**. Biblioteka po zmarym ks. ś. p. Romanowiczu do **sprzedania** w całości lub częściowo.

w Częstochowie ul. św. Barbary № 4.

St. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
egz. od 1878 r.

TELEFON № 9.

Poleca codziennie świeżą
Kawę paloną
wsmienione w smaku mięszanki i w pojedynczych gatunkach
oraz
Kawę surową
Kuracyjne kawy: Żółdkową, Żytnią, słodową, zdrowia i Terozę.
Kakao Holenderskie i Warszawskie
i Herbatę pierwszorzędną firm.

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.
Specjalność firmy

„ZDRÓJ”

Fabryka wód mineralnych aptekarza St. Wągrowskiego w Częstochowie aleja III № 62 tel. 31 poleca wodę sodową z **białymi** etykietami po 5 kop. Selcerska z etykietami **zółtymi** po 6 kop. syfon. Wody stolowe: **Giasshübler i Narzan** w syfonach po 10 kop. oraz w fiaskach. Wody mineralne w fiaskach i dla wygody pijących w syfonach po 15 kop. syfon. Wody gorzkie: **Apenta, Huniada i Franz Jozef** w zupełności zastępujące wody naturalne po 20 k. fiaska. **Lemoniady owocowe na sposób „Lanina”** przyrządzane po 12 kop. Wszystkie wody ściśle podług analizy przyrządzane na wodzie destylowanej. **Żądać wszędzie.**

608

Biuro pośrednictwa i zleceń
„RENOMETR”
w Częstochowie, III-cia Aleja № 80.

Tanio sprzedaje nieruchomości i place w ulicach: Teatralnej, Warszawskiej, Małej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiewnej, św. Stanisława, III-iej Alei, Mickiewicza, św. Rocha, św. Barbary; w Rakowie, Sosnowcu, Łodzi, piękna willa w Kamińsku; młyn wodny, handel win, cukiernie, etc. Tamże lokata kapitałów, oraz sprzedaż, zamiany, dzierżawy majątków ziemskich w Królestwie, Litwie, Rosyji i za granicą.

608-0-80

ŻYWA PANORAMA

może mieć każdy, nabywając paryżki składany stereograf „Panorama,” pokazujący literalnie, w naturze najróżniejsze widoki, sceny rodzajowe i grupy. Cena stereografu wraz z 100 podwójnych kart fotograficznych, na krótki czas tylko **1 rb. 50 kop.** Nabywając stereograf „Panorama,” sprawicie sobie, rodzinie i gościom wielką przyjemność. Zamówienia wykonywa się za zaliczeniem i bez zadatku. Przesyłka od 1—3 komplet. 40 kop. (Na Syberję 75 kop.) Adresować: Skład Nowości S. Perlman, Warszawa, Pańska № 39—20. **Bezpłatnie** dołącza się kieszonk. kinematograf z ciekawymi widokami.

594—4—4

„Arystokratyna”

Odnaczona na zeszlrocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu—staje się pięd lśniącą białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Pięgi, zmarszczki, wągrzy, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie

APTECZNYM
Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48.

1485

Truskawki

własnej hodowli 200 funtów dziennie.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna
w **zakładzie ogrodniczym**

S. Jastrzębskiego
w Częstochowie.

761

potrzeba stolarzy na robotę budowlaną do Dąbrowy do A. Spisak. 759—2—1

Wiertacze

obznajmieni z systemem płuczkowym i falborem mogą znaleźć zajęcia stałe lub czasowe w Biurze Wiertaczem „Łempicki i Ska” w Sosnowcu, ul. Starososnowicka, dom Malinowskiego.

Szczegółowy opis swego życia wraz z warunkami przesyłać pod wskazanym adresem. 728—10—4

MAGAZYN BŁAWATNY

B. LEWIN

dawniej **D. Breszel** I-sza Aleja hotel Victoria.

Na **Suknie, Kostjomy i Bluzki** z pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych.
„Primisimo” plisy gotowe do sukien w różnych kolorach.

Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Drukarnia F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie

675

Oddział Techniczny 12—4

T-stwa „PROWODNIK”

Sosnowiec. Telefonu № 202.

Wyroby Gumowe, Asbestowe, Linoleum.

Ważne dla każdego

posiadać kopię (odpis) listów wysyłanych.

Aparatem „Practicable” może każdy, bez pracy, łatwo kopjować swoje listy, czysto i wyraźnie.

Wprawa nie potrzebna. Wygodny w podróży i domu, zajmuje mało miejsca. Wysyłam apar. kompl. walek z książką do kopj. z rejestrem, atrament kopj. gąbki i bibuły za **rub. 4**, z przesyłką, za zaliczen. poczt. także bez zadatku.

Wincenty Jeżewski
Warszawa, G. Cz. 258, Hoża 12.
628 4—4

WARSZAWSKI
Browar Parowy
„E. Reych Synowie”

POLECA

znane z dobrej odleżałe piwa:

Jasne (pilznieńskie)
Ciemne (Zakopiańskie)
Bawarskie (zdrowia)

E. Bieniaszewski

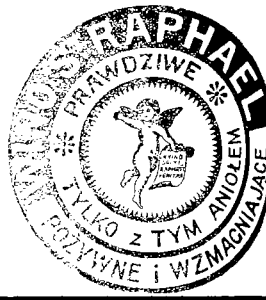
oprawa obrazów, sklep w Alei III Nr. 50
vis à vis powiatu. Przyjmuje do oprawy
obrazy, portrety i fotografie. Posiadam na
składzie duży wybór listów, z pierwszorząd-
nych firm warszawskich w najnowszych fa-
sionach. Roboty wykonywa solidnie i gus-
townie. Ceny umiarkowane. 305—150—9

MASŁO
wyborowe litewskie

ze Zjednoczonych Mleczarni
parowych „Naprzód”
nabywać można stałe Szkolna № 9
m. 9 (oficyna II piętro). Smetanko-
we z beczki lub w opakowaniu fun-
towem po 46 kop. wyborowe solone
po 42 kop. za funt. Ceny obowiązują
do 1 Sierpnia r. b. Przyjmują się
dostawy stałe na większe ilości.
752 10—2

Piwiarnia

do sprzedania ul. Warszawska № 122.
758 7—1

III Nowość III
okaryny Model Polski
w zakładzie instrumentów muzycznych
detych
Stefana Malko
Aleja III w Częstochowie.

Letnie mieszkanie
w Pasiekach.

Wiadomość u nadzorczy kultur leśnej
Chelmińskiego w Pasiekach.
760 2—

Do wynajęcia przy ul. Krakowskiej №
i Piotrowskiej № 5 różne lokale sta-
na fabryczki i warsztaty, oraz były sta-
na składy, i szopy. Wiadomość u M. He-
Dojazd 31 452—34

Jest do sprzedania rower. Nowa 4 3/4
753 1—

Teatr Nowości

Program.

CZĘŚĆ I.

1) Neapol i okolice (z natury); 2) Sc-
cesyjni malarze (wielka fantazja (w 10
lorach).

CZĘŚĆ II.

3) Wesele w Normandji (podług sta-
rych zwyczajów): a) Po ślubie; b) Śla-
nie podarunki; c) Kuchnia; d) Przy sto-
e) Jajmużna; f) Przy tańcach; g) Nar-
dowe tańce; h) Garotte; i) Powrót z re-
selnej uczy. 4) Biedna ciotka Mstisł
(Komiczne).

CZĘŚĆ III.

5) Zona bohatera (dramat): a) Wła-
cie na wojnę; b) Bez wiadomości i wy-
jazd żony na wojnę; c) Podczas bitwy
d) Uprzedzający list; e) Oswobodzenie
Zamieniony kuter generała (bardzo komi-
Ceny miejsc: Kierosła i rząd 50 kop
2-gi 30 k. Galeria 20 kop, wojskowy
i dzieci placą połowę.

SUKNA
WELNY
JEDWABIE
Mousselin de laine
PŁÓTNA
SATYNY
BATYSTY
KRETONY
ETC. ETC.

Ceny niskie.

Redaktor Mieczysław Guranowski